

Warszawa, dnia 11 kwietnia 2019 r.

Sygn. akt VI Ka 869/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Anna Zawadka

protokolant: protokolant sądowy – stażysta Zuzanna Poźniak

przy udziale oskarżyciela publicznego A. K. z Urzędu Skarbowego W. – (...)

po rozpoznaniu dnia 11 kwietnia 2019 r.

sprawy B. M. (1), córki J. i J., ur. 18 sierpnia 1962 roku w K.

oskarżonej o przestępstwo skarbowe z art 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 77 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżoną

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie

z dnia 4 kwietnia 2018 r. sygn. akt IV K 744/16

zaskarżony wyrok uchyla i na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k., art. 67 § 1 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. i art. 41 § 1 k.k.s. postępowanie karne przeciwko oskarżonej B. M. (1) warunkowo umarza na okres 2 (dwóch) lat próby; zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 zł tytułem opłaty za obie instancje oraz pozostałe koszty sądowe za postępowanie w sprawie.

Sygn. akt VI Ka 869/18

UZASADNIENIE

B. M. (1) została oskarżona o to, że: pełniąc funkcję członka zarządu w Fundacji (...) z siedzibą w W. przy ul. (...) (...) i będąc osobą odpowiedzialną za terminowe odprowadzanie zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych od wypłaconych pracownikom wynagrodzeń w terminie ustawowym do dnia 20 następnego miesiąca po miesiącu, w którym zaliczki pobrano za miesiące: grudzień 2010 r., styczeń-grudzień 2011 r., styczeń – grudzień 2012 r., styczeń – grudzień 2013 r., styczeń - grudzień 2014 r., styczeń – grudzień 2015 r. nie wpłaciła w terminie pobranych zaliczek na w/w podatek w łącznej kwocie 159.046,00 zł na rachunek Urzędu Skarbowego W. (...) z siedzibą w W. przy ul. (...), co stanowi naruszenie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 361 j.t.) tj. o przestępstwo skarbowe z art 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 77 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2018r. w sprawie sygn. akt IV K 744/16

I. oskarżoną **B. M. (1)** uznał za winną zarzucanego jej czynu i za to na podstawie art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 77 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. skazał ją, a na podstawie art. 77 § 2 k.k.s. wymierzył jej karę grzywny w wymiarze 70 (siedemdziesiąt) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 70 zł (siedemdziesiąt złotych);

II. zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 560 zł (pięćset sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych, w tym kwotę 490 zł (czterysta dziewięćdziesiąt złotych) opłaty.

Apelację od wyroku wniosła oskarżona, która zaskarżyła wyrok w całości na swoją korzyść, nie precyzując jednak zarzutów odwoławczych.

Oskarżona wniosła o zmianę wyroku poprzez uniewinnienie od popełnienia zarzucanego jej czynu, z ostrożności procesowej wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i warunkowe umorzenie postępowania karnego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Dokonana przez Sąd Okręgowy kontrola odwoławcza wykazała, że Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie w sprawie. Przede wszystkim nie dopuścił się uchybień, które mogłyby skutkować uchynieniem wyroku niezależnie od granic zaskarżenia. Ponadto wyjaśnił wszystkie okoliczności istotne dla końcowego rozstrzygnięcia, które wnikliwie i wszechstronnie rozważył, uwzględniając przy tym zasady prawidłowego rozumowania, wskazania wiedzy oraz doświadczenia życiowego i na tej podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne. Bezsporne jest, iż B. M. (1) dopuściła się czynu zabronionego. Niemniej jednak argumentacja oskarżonej jest zasadna w części, w której wskazuje on na istnienie okoliczności uzasadniających warunkowe umorzenie postępowania w sprawie. Z tych względów apelacja oskarżonej zasługuje na uwzględnienie w części.

Sądu Odwoławczego nie przekonuje stwierdzenie skarżącej, że jej działanie nie było celowe i nie miała zamiaru w ogóle nie zapłacić należności podatkowych, a jedynie nie miała środków na terminowe odprowadzanie zaliczek na podatek dochodowy od wypłaconych pracownikom wynagrodzeń za usługi świadczone na rzecz Fundacji i regulowała te zobowiązania podatkowe w miarę możliwości finansowych. Rację ma Sąd Rejonowy wskazując, że środki pieniężne stanowiące pobrane kwoty zaliczek od wynagrodzeń wypłaconych pracownikom, nie należą do płatnika. Do czasu pobrania należą do podatnika, zaś po pobraniu stanowią przychód Skarbu Państwa, który płatnik ma obowiązek wpłacić we wskazanym w ustawie terminie na rachunek właściwego organu podatkowego. Natomiast okoliczność, że płatnik posiada ograniczone możliwości finansowe i przeznacza środki na inny uzasadniony ekonomicznie cel, zwłaszcza na podtrzymanie działalności gospodarczej, nie wyłącza jego winy, lecz może mieć wpływ na obniżenie stopnia winy.

W świetle ugruntowanego orzecznictwa sądowego pojęcie „nie wpłaconej kwoty” podatku, oznacza kwotę pobraną od podatnika, lecz nie przekazaną w odpowiednim terminie na rachunek organu podatkowego, przy czym bez znaczenia jest tu okoliczność, czy płatnik posiada środki finansowe na bieżącą produkcję lub działalność gospodarczą, czy też nie (vide postanowienie SN z dnia z dnia 25 października 1995 r. I KZP 30/95).

Niewpłacenie na rachunek organu podatkowego obliczonego i pobranego podatku nie musi polegać na fizycznym przejęciu przez płatnika kwoty stanowiącej jego równowartość.

Wykładnia przeciwna, zgodnie z którą dla popełnienia przestępstwa z art. 77 § 1 i 2 k.k.s. konieczne jest dysponowanie przez jego sprawcę tymi środkami, prowadziłaby wbrew intencjom ustawodawcy do unikania odpowiedzialności przez osoby uchylające się od obowiązków płatnika. Zdaniem Sądu Okręgowego wykładnia znamion przestępstwa z art. 77 § 2 k.k.s. zaprezentowana w uzasadnieniu wyroku, zgodnie z którą przez pobranie podatku należy rozumieć wypłacenie pracownikowi wynagrodzenia po odliczeniu uprzednio obliczonej zaliczki, jest trafna. W niniejszej sprawie nie zaistniały żadne szczególne okoliczności, które by uzasadniały odejście od tak ukształtowanej linii orzecznictwa.

Okoliczności, na które powołuje się skarżąca nie mogą zatem stanowić podstawy do uniewinnienia B. M. (1) i są jedynie przyjętą linią obrony. Wszakże B. M. (1) jako fundator i członek zarządu Fundacji (...) oraz będąc osobą odpowiedzialną za sprawy finansowe fundacji, była odpowiedzialna za terminowe odprowadzanie zaliczek na podatek dochodowy od wypłaconych pracownikom wynagrodzeń za usługi świadczone na rzecz Fundacji. W sytuacji oskarżonej nieterminowe odprowadzanie zaliczek na podatek dochodowy, jeśli nawet wynikało ze złej kondycji

finansowej fundacji spowodowanej zaniżeniem dotacji dla Szkoły (...) (...), która z kolei finansowała działalność fundacji przekazując darowizny, nie może zostać w żaden sposób usprawiedliwiona.

Zatem wina oskarżonej jest dla Sądu Okręgowego bezsporna. Oskarżona wyczerpała swoim zachowaniem znamiona czynu penalizowanego w art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 77 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. Niemniej jednak Sąd Okręgowy rozważając wszystkie okoliczności towarzyszące popełnieniu przez ww. czynu zabronionego, które mają wpływ na stopień tej winy uznał, że dla oceny karnoprawnej czynu istotna jest motywacja sprawcy. B. M. (2) nie kierowała się chęcią wzbogacenia się kosztem Skarbu Państwa. Jej zachowanie było spowodowane trudnościami finansowymi fundacji wynikającymi w szczególności z zaniżenia dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w latach 2011-2013 dla niepublicznych szkół artystycznych, co potwierdza informacja o wynikach kontroli NIK (k.87-99).

Łączna kwota niewpłaconego podatku była małej wartości, albowiem wynosiła łącznie 159.046,00 zł, a nie przekraczała dwustukrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia w czasie popełnienia czynu. Oskarżona regulowała ciężące na niej wobec Skarbu Państwa należności, lecz w późniejszym terminie, a więc czyniła starania o wyrównanie uszczuplenia należności publicznoprawnej, zaś do momentu wniesienia aktu oskarżenia w tej sprawie wpłaciła część zaległości wraz z odsetkami na rzecz właściwego organu (k.56). Natomiast po wniesieniu aktu oskarżenia i przed wydaniem wyroku przez Sąd Rejonowy oskarżona uiściła całą zaległość podatkową wraz z odsetkami, co potwierdza zaświadczenie o niezaleganiu w podatkach wystawione w dniu 12.03.2018r. przez Naczelnika Urzędu Skarbowego W. (...) (k.110) oraz pokwitowania wpłat i przelewu (k.100,134-137a). W związku z powyższym Sąd Odwoławczy doszedł do przekonania, iż wina oraz społeczna szkodliwość czynu, którego dopuściła się B. M. (1), nie są znaczne.

Zgodnie z dyspozycją art. 66 § 1 k.k. sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy nie karanego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa.

B. M. (1) jest osobą niekaraną (k.149), prowadzącą ustabilizowany tryb życia, pracującą i prowadzącą szkołę muzyczną. W stosunku do niej istnieje pozytywna prognoza kryminologiczna. Starania oskarżonej o spłatę zaległości oraz jej sytuacja życiowa uzasadniają przypuszczenie, że pomimo warunkowego umorzenia postępowania będzie przestrzegała porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa. Sąd Okręgowy uznał za niezbędny dla zweryfikowania pozytywnej prognozy kryminologicznej dwuletni okres probacji.

Okoliczności sprawy wskazują na to, że cel postępowania karnego został osiągnięty. Wydanie w stosunku do oskarżonej wyroku warunkowo umarzającego postępowanie na okres 2 lat próby będzie dla niej wystarczającą przestrogą na przyszłość i zapobiegnie powrotowi na drogę przestępstwa.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku. Kosztami sądowymi w sprawie obciążył oskarżoną, nie znajdując powodu do zwolnienia B. M. (1) od uiszczenia opłaty i wydatków w sprawie, z uwagi na wysokość osiąganego dochodu.